

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/nauka-i-edukacja/badania-historyczne/konferencje/66400,IV-Ogolnopolska-Konferencja-Archiwistow-i-Historykow-Educare-necesse-est-Warszaw.html>
28.02.2026, 20:21

Strona znajduje się w archiwum.

IV Ogólnopolska Konferencja Archiwistów i Historyków „Educare necesse est...” – Warszawa, 13-14 czerwca 2019

13.06.2019

Konferencja Archiwistów i Historyków „Educare necesse est...” – Warszawa, 13 czerwca 2019. Fot. Katarzyna Adamów (IPN)

Wiceprezes IPN dr Mateusz Szpytma. Konferencja Archiwistów i Historyków „Educare necesse est...” - Warszawa, 13 czerwca 2019. Fot. Katarzyna Adamów (IPN)

Konferencja Archiwistów i Historyków „Educare necesse est...” - Warszawa, 13 czerwca 2019. Fot. Katarzyna Adamów (IPN)

Konferencja Archiwistów i Historyków „Educare necesse est...” – Warszawa, 13 czerwca 2019. Fot. Paweł Czerniszewski (IPN)

Wystąpienie dyrektora Oddziału IPN w Poznaniu dr. hab. Rafała Reczka. Konferencja Archiwistów i Historyków „Educare necesse est...” - Warszawa, 13 czerwca 2019. Fot. Paweł Czerniszewski (IPN)

Konferencja Archiwistów i Historyków „Educare necesse est...” – Warszawa, 13 czerwca 2019. Fot. Katarzyna Adamów (IPN)

Konferencja Archiwistów i Historyków „Educare necesse est...” – Warszawa, 13 czerwca 2019. Fot. Katarzyna Adamów (IPN)

Konferencja Archiwistów i Historyków „Educare necesse est...” – Warszawa, 13 czerwca 2019. Fot. Katarzyna Adamów (IPN)

Konferencja Archiwistów i Historyków „Educare necesse est...” – Warszawa, 13 czerwca 2019. Fot. Katarzyna Adamów (IPN)

Konferencja Archiwistów i Historyków „Educare necesse est...” – Warszawa, 13 czerwca 2019. Fot. Katarzyna Adamów (IPN)

Warsztaty archiwalne pt. „Fotografia – między źródłem historycznym a środkiem narracyjnym”. Fot. Katarzyna Adamów (IPN)

Warsztaty archiwalne pt. „Fotografia – między źródłem historycznym a środkiem narracyjnym”. Fot. Katarzyna Adamów (IPN)

Warsztaty archiwalne pt. „Fotografia – między źródłem historycznym a środkiem narracyjnym”. Fot. Katarzyna Adamów (IPN)

Warsztaty archiwalne pt. „Fotografia – między źródłem historycznym a środkiem narracyjnym”. Fot. Katarzyna Adamów (IPN)

W sali kolumnowej Instytutu Historycznego UW odbywa się konferencja „Educare necesse est”. Podczas otwarcia obrad zastępca prezesa IPN dr Mateusz Szpytma mówił o potrzebie wykorzystania źródeł archiwalnych w nauczaniu i działaniach Archiwum IPN związanych z

popularyzacja zasobu i edukacją.

Podczas pierwszej sesji niezwykle interesujące wystąpienie zaprezentował dr hab. Rafał Reczek, dyrektor Oddziału w Poznaniu, który opowiedział o portalu poświęconym Powstaniu Wielkopolskiemu, jego wykorzystaniu i perspektywach rozwoju.

W dalszej części konferencji dr Zbigniew Stanuch z Oddziału IPN w Szczecinie opowiedział o zbiorach Polskiego Instytutu Źródłowego w Lund zawierających cenne dokumenty do badań nad niemieckimi obozami koncentracyjnymi a Damian Marculewicz z Oddziału w Białymstoku omówił wartość dokumentacyjną kwestionariuszy strat wojennych.

14 czerwca w ramach konferencji odbyły się warsztaty archiwalne „Fotografia - między źródłem historycznym a środkiem narracyjnym”. Uczestnicy warsztatów odwiedzili także pracownię konserwacji dokumentów.

Fot. Katarzyna Adamów (IPN) i Paweł Czerniszewski (IPN)

* * *

Archiwa były, są i będą częścią polskiego dziedzictwa kulturowego. W XXI w. ich rola jednak się zmienia. Przekazują wiedzę nie tylko o przeszłości i jej dziedzictwie, ale także o praktycznym znaczeniu dokumentów w życiu codziennym. Uczestniczą też w większym stopniu w procesie kształcenia i wychowania człowieka jako członka społeczeństwa obywatelskiego. A zwracając uwagę na konieczność przywrócenia wartości badaniu przeszłości - z myślą o teraźniejszości i przyszłości - wspomagają działania edukacyjne przypisane tradycyjnie instytucjom oświatowym.

Z myślą o tych zadaniach, ale również o niedawno obchodzonych rocznicach - stulecia odrodzenia państwa polskiego i podpisania przez Naczelnika Państwa Józefa Piłsudskiego *Dekretu o organizacji archiwów państwowych i opiece nad archiwaliami* - w trakcie obrad tegorocznej IV Ogólnopolskiej Konferencji Archiwistów i Historyków „Educare necesse est...” pochylamy się nad problematyką dziedzictwa pamięci. Tematowi temu poświęcone są zarówno wystąpienia uczestników obrad, jak i warsztaty praktyczne, stanowiące nierozdzielalną część konferencji. Szczegółowe informacje w programie obrad.

PROGRAM KONFERENCJI

13 czerwca (czwartek)

Miejsce obrad: Instytut Historyczny Uniwersytetu Warszawskiego, ul. Krakowskie Przedmieście 26/28, Warszawa

9.00–9.30 REJESTRACJA UCZESTNIKÓW

9.30–10.00 OTWARCIE KONFERENCJI

10.00–12.00 SESJA I. ARCHIWA A PAMIĘĆ

Moderator: prof. dr hab. Alicja KULECKA (Instytut Historyczny Uniwersytetu Warszawskiego)

- 10.00–10.15 Problemy UNESCO z dziedzictwem i pamięcią – dr hab. Władysław STĘPNIAK (Warszawa)
- 10.15–10.30 Archiwa a pamięć emigracji – dr hab. Mirosław A. SUPRUNIUK (Archiwum Emigracji i Muzeum Uniwersyteckiego UMK w Toruniu)
- 10.30–10.45 Archiwum jako skarbnica pamięci społecznej – dr Leszek S. ZAKRZEWSKI (Archiwum Akt Nowych)
- 10.45–11.00 Archiwa a pamięć. Wykorzystywanie „pamięci powszechnej” i „pamięci potencjalnej” jako cel działań edukacyjnych archiwów państwowych – mgr Grażyna TYRCHAN, mgr Marek SZCZEPANIAK (Archiwum Państwowe w Poznaniu Oddział w Gnieźnie)
- 11.00–11.15 Wehikuł czasu – archiwum pamięcią regionu, czyli o przedwojennej, wielokulturowej, wieloreligijnej i wielowyznaniowej Sądecczyźnie, w świetle materiałów archiwalnych – mgr Agnieszka FILIPEK (Archiwum Narodowe w Krakowie)
- 11.15–11.30 Tarnowskie symbole dziedzictwa pamięci – dr hab. Anna PACHOWICZ Instytut Administracyjno-Ekonomiczny, Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Tarnowie, dr hab. Małgorzata PACHOWICZ (Instytut Humanistyczny, Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Tarnowie)
- 11.30–11.45 Pamięć o zrujnowanym mieście, czyli Warszawa w oczach Hanny i Eugeniusza Szwankowskich – mgr Jan ANNUSEWICZ (Archiwum Akt Nowych)
- 11.45–12.00 Dziedzictwo utracone. Warszawska architektura przemysłowa i komunikacyjna zniszczona w okresie dwudziestolecia – dr hab. Zbigniew TUCHOLSKI (Instytut Historii Nauki Polskiej Akademii Nauk)

12.00–12.30 PRZERWA KAWOWA

12.30–14.10 SESJA II. PAMIĘĆ ODRADZAJĄCEJ SIĘ PAŃSTWOWOŚCI W EDUKACJI PUBLICZNEJ

Moderator: dr Agnieszka ROSA (Instytut Historii i Archiwistyki Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu)

- 12.30–12.45 Edukacja jest ważna – dr Magdalena GUTOWSKA (Narodowy Instytut Polskiego Dziedzictwa Kulturowego za Granicą Polonika)
- 12.45–13.00 Pamięć regionalna czy „światowa” w działalności edukacyjnej Archiwum Państwowego w Toruniu – dr Dariusz CHYŁA (Archiwum Państwowego w Toruniu)
- 13.00–13.15 Kształtowanie i upowszechnienie pamięci historycznej podczas lekcji historii – mgr Daniel SIEMIŃSKI (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego, Szkoła Podstawowa w Ruścu)
- 13.15–13.30 Wielkopolska wiktoria. Edukacja zakłeta w portalu internetowym – pw.ipn.gov.pl – dr hab. Rafał RECZEK (Instytut Pamięci Narodowej Oddział w Poznaniu)
- 13.30–13.45 Europa po pierwszej wojnie światowej i narodziny II Rzeczypospolitej we współczesnych niemieckich podręcznikach i materiałach pomocniczych do nauczania historii – dr Katarzyna RUHLAND (Instytut Historyczny Uniwersytetu Wrocławskiego)
- 13.45–14.00 „Historia pamięcią pisana”, czyli polsko-niemieckie rozmowy o biografiach – dr Marta MILEWSKA (Akademia Humanistyczna im. Aleksandra Gieysztora w Pułtusku)
- 14.00–14.15 Strefa edukacyjna szukajwarchiwach.pl – mgr Malwina ROZWADOWSKA (Narodowe Archiwum

Cyfrowe)

14.15-14.50 PRZERWA OBIADOWA

Konferencja Archiwistów i Historyków „Educare necesse est...” - Warszawa, 13 czerwca 2019. Fot. Paweł Czerniszewski (IPN)

Wystąpienie dyrektora Oddziału IPN w Poznaniu dr. hab. Rafała Reczka. Konferencja Archiwistów i Historyków „Educare necesse est...” – Warszawa, 13 czerwca 2019. Fot. Paweł Czerniszewski (IPN)

14.50–16.45 SESJA III. ARCHIWA A PAMIĘĆ

Moderator: dr hab. Władysław STĘPNIAK (Warszawa)

- 14.50–15.05 Archiwa a pamięć: casus Uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie – dr hab. Anna SUPRUNIUK (Archiwum Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu)
- 15.05–15.20 Działania archiwów jako forma upowszechniania wiedzy i upamiętniania ofiar – w kontekście pamięci o niemieckim, nazistowskim obozie dla dzieci i młodzieży przy ulicy Przemysłowej w Łodzi – mgr Urszula SOCHACKA (Wydział Filozoficzny Uniwersytetu Jagiellońskiego)
- 15.20–15.35 Ocalić od zapomnienia. Dokumenty Polskiego Instytutu Źródłowego w Lund jako ważne źródło w badaniach historii nazistowskich niemieckich obozów koncentracyjnych – dr Zbigniew STANUCH (Oddziałowe Biuro Badań Historycznych IPN w Szczecinie)
- 15.35–15.50 Kwestionariusze Strat Wojennych jako źródło do badań nad zniszczeniami wojennymi na przykładzie gminy Kuźnica – mgr Damian MARCULEWICZ (Instytut Pamięci Narodowej Oddział w Białymstoku)
- 15.50–16.05 Dokumentowanie doświadczeń ofiar stalinizmu i edukacja publiczna na przykładzie wykorzystania spuścizny Komisji Historycznej Związku Sybiraków w Łodzi – dr Wojciech MARCINIAK (Instytut Historii Uniwersytetu Łódzkiego)
- 16.05–16.20 Historia i działalność Biura Odbudowy Stolicy i jego znaczenie dla pamięci Warszawy – mgr Marta JASZCZYŃSKA (Archiwum Państwowe w Warszawie)

- 16.20–16.35 Pamięć o Warszawie w materiałach archiwalnych zgromadzonych w instytucjach polonijnych w Londynie – mgr Rafał SZTARSKI (Archiwum Państwowe w Warszawie)
- 16.35–16.50 Cele komunikacyjne projektu Archiwa Rodzinne Niepodległej – mgr Maciej GAJEWSKI (Naczelna Dyrekcja Archiwów Państwowych)

14 czerwca (piątek)

9.00–12.45 WARSZTATY W ARCHIWACH WARSZAWSKICH

Archiwum Główne Akt Dawnych (ul. Długa 7)

- 9.00–10.45 „Nad dawnymi rękopisami” (I grupa)
- 11.00–12.45 „Nad dawnymi rękopisami” (II grupa)

Archiwum Państwowe w Warszawie (ul. Krzywe Koło 7)

- 9.00–12.30 „W kręgu źródeł i archiwów rodzinnych” (I grupa)

Archiwum Instytutu Pamięci Narodowej (ul. Kłobucka 21)

- 9.30–11.30 „Fotografia – między źródłem historycznym a środkiem narracyjnym” (I grupa)

Miejsce obrad: Mazowieckie Samorządowe Centrum Doskonalenia Nauczycieli, ul. Świętojerska 9, Warszawa

13.00–14.00 PRZERWA OBIADOWA

14.00–16.50 SESJA IV. PAMIĘĆ ODRADZAJĄCEJ SIĘ PAŃSTWOWOŚCI W EDUKACJI PUBLICZNEJ

Moderator: dr Teresa STACHURSKA-MAJ (Mazowieckie Samorządowe Centrum Doskonalenia Nauczycieli)

- 14.00–14.15 Dziedzictwo w wirtualnej odsłonie. Lubelskie Archiwum Cyfrowe oraz Galeria Jezuicka 13 jako przykłady działalności popularyzatorskiej archiwum – mgr Ewelina FATYGA (Archiwum Państwowe w Lublinie)
- 14.15–14.30 Swoi a obcy – żydowscy bohaterowie odrodzonej Polski – dr Jacek KONIK (Szkoła Wyższa Przymierza Rodzin/XI Liceum Ogólnokształcące im. M. Reja w Warszawie)
- 14.30–14.45 Sposoby upamiętniania komendanta przez Naczelny Komitet Uczczenia Pamięci Marszałka Józefa Piłsudskiego – mgr Radosław WNOROWSKI (Instytut Pamięci Narodowej Oddział w Białymstoku)
- 14.45–15.00 Rotmistrz Witold Pilecki jako przykład odpowiedzialnego obywatela – mgr Tadeusz ŁUNIEWSKI (Dom Rodziny Pileckich [w organizacji] w Ostrowi Mazowieckiej)
- 15.00–15.15 Głosy z przeszłości. Archiwalia z zasobu IPN na wystawie „Dowody zbrodni. Przedmioty z Kwatery Ł w Pawilonie X więzienia na Rakowieckiej” – mgr Kamila SACHNOWSKA (Biuro Poszukiwań i Identyfikacji IPN), mgr Aleksandra KAIPER-MISZUŁOWICZ (Biuro Edukacji Narodowej IPN), mgr Marcin GAWRYSZCZAK (Biuro Edukacji Narodowej IPN)
- 15.15–15.30 Wyścig po historię – konkurs wiedzy i sprawnościowy dla dzieci i młodzieży organizowany przez Oddział w Pułtuskach APW – mgr Anna PAKIEŁA (Archiwum Państwowe w Warszawie Oddział w Łowiczu)
- 15.30–15.45 Gra miejska „Wybieram Polskę” – mgr Aleksandra STARCZEWSKA-WOJNAR, Justyna

SOWIŃSKA (Archiwum Państwowe w Opolu)

- 15.45–16.00 Źródła do dziejów Szkoły Podstawowej w Łochowie w latach 1924–1939 w świetle zasobów archiwum państwowego w Bydgoszczy – mgr Piotr KSIEŻNIAKIEWICZ (Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Łochowie)
- 16.00–16.15 Rocznice państwowe w tematyce wystaw archiwalnych okresu Polski Ludowej – dr Agnieszka ROSA (Instytut Historii i Archiwistyki Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu)
- 16.15–16.30 Wystawy archiwalne w III Rzeczypospolitej – mgr Hubert MAZUR (Uniwersytet Pedagogiczny im. KEN w Krakowie)

16.30–17.00 DYSKUSJA I ZAMKNIĘCIE KONFERENCJI

magdalena.molczanowska@ipn.gov.pl

Pliki do pobrania

[Program konferencji \(pdf, 1.03 MB\)](#)

[Program warsztatów \(pdf, 310.52 KB\)](#)

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Relacja